

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו
מבאר של הצדיק המופלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנעהניטש
בחה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין (מנו"כ בעיר בודאפעשט)

על פי הבאר

קדושי עליון היו הצדיקים לבית סטרעטין ורבבות חסידים נסעו להסתופף בצל צדיקי שושלת קודש זו.

בימי קדם היו מפורסמים עד למאד וכל ענף מגזע זה ניהל עדת חסידים ענקית. עם גלגולי הזמן ותהפוכות עולם, כמעט ונאבד זכר חסידות זו, ורק דברי תורה מועטים וסיפורי הוד נשארו למזכרת.

אף העיירה קנעהניטש היתה מלאה בכל השנה חסידים ואנשי מעשה מכמה חצרות ורבים מהם חסידי סטרעטין היו.

לאחר שהרחבנו בסייעתא דשמיא בתולדות צדיקי השושלת ובתולדות רבינו זי"ע ותהלוכותיו בקודש, נבוא בשורות אלו להרחיב מעט את היריעה אודות חצר הקודש מפוארת זו והעיירות המפוארות בהם התגוררו בשלווה לצד חסידי שאר חצרות הקודש.

יסוד החסידות היה בשנת תקפ"ז בעיירה סטרעטין הנמצאת בגלילות העיר לבוב, שהיתה אז עיר הבירה של מדינת גליציה וכיום נמצאת באוקריינע. שם התגורר ופעל הרה"ק ר' יהודה צבי בראנדווין מסטרעטין זי"ע אבי השושלת ומספר חסידיו היה גדול עד מאוד. למרות היות סטרעטין מהעיירות הקטנות במחוז, היתה מהחשובות ביותר אצל החסידים הרבים מאז הנהיג הרה"ק מהרי"ץ את עדתו, והעיר סטרעטין גדלה בימיו עד שרוב התושבים היו יהודים יראים ושלמים.

בנו אחריו הרה"ק ר' אברהם זי"ע מילא את מקומו לאחר הסתלקות אביו בשנת תר"ד. תחת הנהגתו אף גדלה חצר הקודש ואלפים רבים שהיו ידועים לעובדי ה' מופלגים נמנו על חסידיו עד פטירתו בשנת תר"כ. גם בנו הצעיר של מהרי"ץ, הרה"ק ר' שמואל זאנוויל התגורר בעיר במקביל לאחיו ר' אברהם והקרין מהודו על המסתופפים בצילו.

וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה' אלהינו כאשר צונו (י. כה)

תמהו המפרשים על לשון הכתוב שאמר "וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת", וכי קיום התורה ומצוותיה צדקה היא לנו, הלא תובה היא המוטלת עלינו מן הדין, ואינה צדקה שהיא כדבר הרשות.

ונראה לבאר כוונת הכתוב שבזכות שנשמור לעשות את כל התורה ולקיים מצוותיה, יחשבו לנו לצדקה ההשפעות הטובות והברכה המרובה שיושפעו מן השמים עלינו ועל כל ישראל, ויהיו לנו בזכות ולא בחסד.

על דרך שאמרו (תענית דף כ"ד ע"ב) אצל רבי חנינא בן דוסא שכל העולם כולו ניזון בשבילו ובזכותו, כך גם יהיה נחשב שכל העולם כולו ניזון בזכות מעשי המצוות וקיום התורה שעל ידינו, ויחשב לנו דבר זה לצדקה. כי על ידי מעשינו הטובים ישפיע הבורא כל עולמים עלינו ועל העולם כולו שפע רב וברכה מרובה.

(אדמו"ר רבי אורי מקנעהניטש זי"ע בן רבינו זי"ע – נר אברהם ודגל מחנה יהודה ואתחנן)

אתה הראית לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו (ד. לה)

רצה לומר, שהאדם שיש לו דעת נכונה, הוא יודע שבאמת אין שום הברל וחילוק בין השם הו"י שהוא בחינת רחמים כנודע ובין השם אלקים שהוא מורה על דין. ואם זוכה האדם לדעת אמיתית הרי הוא יודע ומכיר שהכל טוב וחסד.

וזהו שאמר אתה הראית לדעת – היינו מי שיש לו דעת רואה ומכיר כי ה' הוא האלוקים – היינו שהם שוים ממש ושניהם חסד ורחמים הם.

(הרה"ק רבי יהודה צבי מסטרעטין זי"ע – נר אברהם ודגל מחנה יהודה ואתחנן)

מבאר הישועות

סיפר הבה"ח החתן כמר ש. י. ק. נ"ו:

לפני תקופה מסוימת נתודעת לגליון הנפלא ולכוחו הגדול של רבינו זי"ע לפעול ישועות כפי אשר העידו צדיקי דורו, ולסגולה הבדוקה להשתטח על קברו ולהפיץ את דברי תורתו.

מפי השמועה שמעתי וכן ראיתי במדור זה כמה וכמה עובדות מופלאות על ישועות בזכותו של רבינו ובפרט בענייני זיווגים, וגמרותי אומר ליטול חלק גם אני בכך ושזכות זו תעמוד אף לי למצוא את זיווגי ההגון בזמן קרוב.

תרמתי איפה סכום להדפסת גליונות מעבר לכמות השבועית, ואף נטלתי על עצמי לסייע גם בגוף והפצתי את הגליונות שהודפסו בין אחינו בני ישראל, ואף הוספתי להדפיס בכל שבוע את הגליון ולחלקו בין הבחורים בשיבתנו.

לאחר תקופה קצרה הציעו עבורי שידוך מצוין ביותר מכל הבחינות והורי החלו לעסוק בהצעה הזו ולברר את כל הנדרש.

משנוכחתי לראות בעיני את כוח הסגולה קיבלתי על עצמי להפיץ שוב גליונות בבתי כנסיות והפצתי את גליון ההילולא כשבד בלבד שלחתי פתקא דרחמי שהחכר ע"י הציבור שנסע להילולת רבינו ביו"ד.

בס"ד בשבוע האחרון, ז' ימים אחר יום הירצייט של רבינו, נגמר השידוך בכי טוב ובאתי בקשרי שידוכין בשעטומ"צ.

חלק מחוצאות הגליון נתנדבו לזכות מלכה יוטא בת אסתר לזיווג הגון בקרוב

חלק מחוצאות הגליון נתנדבו לזכות פייגא רבקה בת אסתר לזיווג הגון בקרוב

באר המעשיות

אשר ייטב לך ולבניך אהריך (ד. מ.)

בימי שחרותו של הרה"ק ר' צבי אלימלך מדינוב זי"ע בעל בני יששכר שהה בעיר האלאשיץ ועז היה חפצו להגיע לעיר לובלין אל רבו הגדול הרה"ק רבי מלובלין זי"ע, אך לא היו לא מעות על הוצאות הדרך רק איזה פרוטות שלא היה די בהן לשלם עבור נסיעה בעגלה.

יצא הרב הקדוש לדרכו ברגליו וקיבל על עצמו שלא יבקש משום אדם נדבות להוצאותיו. כך הלך כמה שבועות ברגליו ומפרוטותיו המועטות רכש מפעם מפעם איזה דבר מאכל ומשתה להחיות נפשו. לאחר איזה זמן תמו וכלו כל מעותיו שהיו אצלו, וכיון שקיבל עליו שלא לבקש נדבות הלך ג' ימים מבלי מאכל ומשתה.

לבסוף מצא איזה אכסניא של איש אחד מבני ישראל ועצר שם להתפלל שחרית, אך בעל האכסניא לא ידע שרעב וצמא הוא ולא כיבדו בשום טעימה, והצדיק המשיך בדרכו בלא לשבור רעבונו. אחר כך בהגיע זמן המנחה סר לפונדק אחר להתפלל שם את תפילת המנחה וגם שם לא אמר כלום ואיש לא שם על לב להאכילו ולהשקותו. המשיך הרב הקדוש בדרכו בתשישות כוח ובחולשת הלב עד שלא היה ביכולתו לילך עוד ונפל בחלישות כוחות על אם הדרך.

עבר שם בן כפר אחד אשר היה ממקורבי הצדיק מלובלין והחזיק פונדק דרכים בסמוך, וירא כי הלך אחד שכוב על הארץ ועצר בדרכו ונתן לו מזונות וי"ש להחיות נפשו, והמתין עמו עד ששבה רוחו אליו. אז שאלוהו מי הוא ומאין הוא בא ולאן פניו מועדות, והרב הקדוש השיב לו שמעיר האלאשיץ הוא בא והוא בדרכו אל רבו הקדוש מלובלין לשהות בצילו על שבת קודש.

ויהי כאשר שמע האיש את דבריו אמר לו שיסור לביתו ללון אצלו, ובבוקר השכם יקחהו בעגלתו אל העיר לובלין כי גם בדעתו לנסוע לשם על שבת. וכן עשו וילך להתאכסן בבית הכפרי, ולמחרת השכימו ונסעו לחצר קדשו של הרבי. אך כאשר הגיעו למחוז חפצם, הביא הכפרי את הרב הקדוש עד לבית האכסניא ומייד שם פניו לשוב לביתו. תמה הרב הקדוש ושאלו היתכן לבוא אל הרבי ולשוב מיד, ענה האיש כי הרי לא התכונן בהכנה דרבה להיות אצל הצדיק, ובלי הכנה אינו הולך אל הרבי אפילו ליטול שלום.

הסתופף הרב הקדוש בצל הקודש על שבת מרוממת ונשתהה שם עוד מספר שבועות. כשנכנס ליטול ברכת פרידה מאת פני הקודש, נתן לו הרבי מלובלין מעות על הוצאות הדרך וציווה עליו לבל ינהג שוב כן שלא ליהנות מהבריות כלל ופטרו לשלום.

חלפו שנים רבות והרב הקדוש כיהן בכמה וכמה עיירות עד שכסאו נכון מאוד בעיר דינוב ונעשה לאחד הצדיקים המפורסמים בדורו. בינתיים נסתלק הכפרי הנ"ל לבית עולמו וקודם פטירתו השאיר כתוב לבנו בצוואתו שאם יהיה ח"ו באיזה פעם בצרה היינו שייסיג אחד את גבולו ויקפח פרנסת המשפחה וכדומה, יראה לנסוע לדינוב אל הרב הקדוש ויזכיר עצמו שהוא בן הכפרי הנ"ל ויעורר אהבת קדומים שיושיעו מצרתו.

ברבות הימים קרה המקרה ואיש אחד בא ממקום אחר והסיג גבולם והלך לאדון בעל הפונדק והוציא חזקתם מידם והעבירה אליו, וכך נשבר מטה לחמם ונשארו האלמנה עם בניה היתומים מבלי משען ומשענה. אז נסע הבן הבכור אל הצדיק וביקש מהגבאי שיזכירו בשמו לפני הצדיק. מיד ששמע הצדיק מי הוא ציווה להכניסו תיכף ושמע מה בפיהו. כאשר כילה הבן לספר את אשר קרהו אמר לו הצדיק שלא ידאג ותיכף יסלק האדון את בן הבליעל וישיב את הפונדק לחזקתם.

אך הבן לא היה מורגל במעשי הצדיקים ולא האמין ליבו לדברי הצדיק, והרב הקדוש הרגיש בזה וישם ידו הקדושה על עיניו של הבן ויתן לו את בתי העיניים שלו ויאמר לו, הבט נא מבעד לחלון. ויביט האברך וירא את חצר האדון בעל הפונדק ואת כל חדריו, והנה קרא האדון את המשרת לפניו ויצו אליו ללכת חיש מהר אל האלמנה ולבקשה לבוא לפניו, כי הוא ניחם על מה שנתן הפונדק לאיש אחר וחפץ הוא שהיא תחזור לשכור אותו כמקדמת דנא. והמתין שם הבן חצי שעה וירא מבעד לחלון את אמו חוזרת לביתם שמחה וטובת לב.

ויאמר לו הצדיק הבט נא מה הזמן עתה ותדקדק מתי ראית את כל המעשה, וישב הבן לביתו וראה איך היה כל דבר בזמנו כפי שראה בחדר הצדיק. אח"כ שב האיש לדינוב וסיפר לפני קהל החסידים את כל המעשה, אז סיפר הצדיק את מעשה אביו של זה האיש איך איך החיה אותו והציל נפשו מרעב, על כן זכר חסדו לדור אחריו.

(סיפורי יעקב שבסוף ספר דגל מחנה יהודה דפוס ראשון)